

DIRECTOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ, CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA, SÍLVIA BARROSO

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON
EDICIÓ DIGITAL
ISAAC SALVATIERRA
POLÍTICA JOAN RUSIÑOL
INTERNACIONAL MARC VIDAL
ECONOMIA ÀLEX FONT
SOCIETAT ALBERT SOLÉ
CULTURA LAURA SERRA
COMUNICACIÓ ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID
FERRAN CASAS
DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES
LAIA FORÈS
LLENGUA ALBERT PLA
FOTOGRAFIA XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA
PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ
DIRECTOR AUDIOVISUAL
ANTONI BASSAS
DIRECTORA FINANCERA
FOIX VALDÉ
DIRECTOR DE MÀRQUETING
ORIO LLEVAT
DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN
DIRECTOR DE NEGOCI
ORIO CANALS
DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRONON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.
TELÈFON: 93 202 95 95.
ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR: 902 281 110
subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

ara

La llei de la nacionalitat catalana

Aquests dies, experts i acadèmics discuteixen el contingut de l'esborrany de la llei de la nacionalitat i la ciutadania que regularà l'atribució de la nacionalitat catalana, amb motiu de la independència de Catalunya. És una de les primeres lleis que haurà d'aprovar el Parlament. Per tant, el text hauria d'estar enllestit abans del 23 d'abril vinent. Ara per ara, l'esborrany està molt avançat, tot i que encara queden alguns serrells pendents.

Es tracta d'una llei de gran importància: si no s'articula bé i no es preveu tota la casuística, podria generar grans tensions. I fins i tot podria deixar el procés sobiranista en un carreró sense sortida.

L'atribució de la nacionalitat no és un dret de les persones, sinó una potestat exclusiva dels estats. Tanmateix, cal considerar que la nacionalitat té un fort component emocional i subjectiu, ja que conforma la identitat de les persones i el seu sentit de pertinença. Però també té un element objectiu, com és el vincle jurídic entre una determinada persona i un estat. A més, la nacionalitat determina l'estatus jurídic de les persones, així com el seu règim de drets i llibertats fonamentals.

L'atribució de la nacionalitat en casos de successió d'estats també té, però, una dimensió molt més profunda que afecta fins i tot la pròpia subjectivitat internacional dels estats. Una determinada entitat autoproclamada independent que no compta amb el reconeixement de l'estat predecessor difícilment obtindrà el reconeixement internacional si no demostra que posseeix tots els elements constitutius dels estats: govern, territori i població. Atès que els estats exerceixen competències exclusives sobre les persones, cal que Catalunya tingui nacionals propis si vol obtenir el reconeixement internacional.

Si la legislació catalana preveu la compatibilitat entre la nacionalitat catalana i l'espanyola com a norma general, el govern espanyol té previst recórrer al Tribunal Internacional de Justícia perquè es pronunciï sobre la plena subjectivitat internacional d'una entitat sense nacionals propis. Si això passa, el reconeixement internacional de Catalunya i la seva adhesió als organismes intergovernamentals com a membre de ple dret quedaran en suspens, a l'espera de la resolució de l'alt tribunal. I la resolució serà favorable a Espanya si la legislació catalana preveu la compatibilitat d'ambdues nacionalitats com a norma general, ja que serà coherent amb la doctrina i els dictàmens relatius a altres casos, com per exemple el Vaticà i els anomenats *microestats*, com Sealand.

L'atribució de la nacionalitat catalana s'ha de concebre des de la perspectiva de la successió d'estats, no des de la perspectiva del règim d'extranjeria. Així, si la nacionalitat és el vincle

ALBERT PONT

PRESIDENT DEL CERCLE CATALÀ DE NEGOCIS

cle jurídic entre una persona i un estat, qualsevol cas de successió d'estats comporta el trencament d'aquest vincle i el naixement d'un nou vincle amb el nou estat. Així ho recullen les legislacions dels estats europeus de recent independència. Tanmateix, la legislació de l'estat successor pot preveure algunes excepcions, perfectament justificables, quan part de la seva població té l'origen en altres territoris de l'estat predecessor. Ara bé, de la mateixa manera que la legislació ha de recollir la voluntat d'aquells que volen conservar la nacionalitat espanyola, també ha de saber trobar la fórmula per recollir els drets d'aquells que volen deixar de ser nacionals espanyols.

CÈLIA ATSET

La nacionalitat no és un dret de les persones, sinó una potestat exclusiva dels estats i, no obstant, té un fort component emocional

Seria molt diferent si l'objectiu del procés sobiranista fos crear un estat català federat a l'estat espanyol; en tal cas, la complementarietat d'ambdues nacionalitats s'hauria d'aplicar a tothom. Tanmateix, no tindrien el mateix valor jurídic: la catalana operaria en l'àmbit intern, i l'espanyola, en el pla internacional. Però si el procés ens ha de dur a la independència, no podem caure en aquest parany. Hi ha actors molt poderosos que juguen a la contra. I hem de saber identificar les seves estratègies.

Més enllà d'aquestes consideracions, la llei de la nacionalitat i la ciutadania ha de partir d'algunes premisses objectivables. Primer, la indepen-

dència de Catalunya no podrà suposar la pèrdua ni de drets, ni de llibertats fonamentals, ni de l'estatus jurídic de cap ciutadà. És a dir, tothom conservarà els drets que tingui en el moment efectiu de la independència. Segon, cap nacional espanyol esdevindrà estranger en una Catalunya independent encara que conservi la nacionalitat espanyola. Tercer, l'estat català no podrà forçar l'expulsió indiscriminada de cap persona ni col·lectiu legalment establert a Catalunya, per raó del seu origen o procedència, ni per qualsevol altre. En cas contrari estariem incorrent en un il·lícit internacional. I, finalment, la legislació catalana ha d'evitar que la independència de Catalunya comporti l'aparició generalitzada de casos d'apatridia; és a dir, la condició de no ser nacional de cap estat.

Al meu entendre, l'esborrany de la llei catalana hauria de preveure de forma explícita aquests principis. Tots conflueixen en un mateix punt. D'ells es desprèn que tots els titulars de la nacionalitat espanyola residents a Catalunya, en el moment efectiu de la independència, haurien de rebre la nacionalitat catalana de forma directa i automàtica. Només així evitarem casos d'apatridia, canvi d'estatus i qualsevol pèrdua de drets.

I, atès que la legislació espanyola preveu la pèrdua de la nacionalitat espanyola per adopció i ús de la nacionalitat d'un tercer estat, en principi, l'atribució de la nacionalitat catalana hauria de comportar la pèrdua de la nacionalitat espanyola com a norma general.

Això no vol dir que ambdues nacionalitats siguin completament incompatibles. De fet, haurien de ser compatibles, però només en casos específics que la legislació catalana hauria de plantejar com a excepcions de la norma general.

En principi, la doble nacionalitat s'hauria de reservar a aquells catalans que tinguin vincles amb Espanya, com per exemple haver-hi nascut, haver-se casat amb un/a espanyol/a o tenir ascendència espanyola, almenys fins a un cert grau. També s'hauria de respectar en el cas dels nacionals espanyols d'adopció. Si les coses es plantejessin d'aquesta manera, evitariem que la legislació sobre la nacionalitat catalana comportés la generació de problemes insalvables per al procés.

Però és que, a més, si optéssim per la conservació de la nacionalitat espanyola com a norma general, ens estariem atribuint competències que no tenim. Només la legislació espanyola pot establir les condicions d'atribució i pèrdua de la nacionalitat espanyola; i en aquest sentit és prou taxativa. Des de la nostra perspectiva, la conservació de la nacionalitat espanyola només es podria materialitzar mitjançant un conveni de doble nacionalitat. I, en ser un tractat bilateral, comportaria el reconeixement de la independència de Catalunya per part de l'estat espanyol. D'aquesta llei depèn, doncs, que la independència sigui efectiva o no.

EL DIARI D'AHIR

Fe d'errades: L'Orquestra Maravella va néixer l'any 1951 i La Principal el 1888. Per error, en el reportatge publicat ahir titulat "La vida dels músics d'orquestra, des de dins" hi van sortir les dates intercanviades.

Convergència Romeva

No conec Raül Romeva. El que en sé m'ha arribat a través de persones en comú, de les seves intervencions als mitjans de comunicació i de la seva activitat intel·lectual i política, principalment a Europa. Segur que, com moltes altres persones, vaig sorprendre'm del nomenament de Romeva com a cap de llista de Junts pel Sí. De fet, tota l'operació semblava agafada amb pinces, després d'un munt d'anades i vingudes entre diferents partits polítics, i les entitats més actives en el camp de l'independentisme: l'ANC i Òmnium. A mesura que passen els dies, però, tant la seva figura com la candidatura agafen el to que calia esperar d'un moment tan transcendent per al present i el futur del nostre país. La convergència de sensibilitats polítiques que, per a mi, encarna Raül Romeva, capta el que ha definit les forces majoritàries del catalanisme polític durant el segle XX i el que portem de XXI.

No fa gaires dies Borja de Riquer escrivia un article a *La Vanguardia* sobre l'esquerra i el moment polític actual. L'article venia a dir que l'esquerra del PSC, de les restes d'ICV, podien acabar cometent els errors de l'any 1980, quan el PSC es va negar a participar en el govern de concentració que aleshores es plantejava. Riquer propugnava una aliança tàctica, transversal, entre el nacionalisme i el que ell anomenava "esquerra transformadora", única possibilitat de fer que l'escenari post 27-S esdevingui un escenari en què els partits de sempre, en aquest cas en el camp de les es-

querres, tinguin alguna cosa a dir en clau de construcció nacional.

Penso que la proposta de Borja de Riquer, aquesta aliança entre nacionalisme i esquerra, es dona perfectament a Junts pel Sí. I qui l'encarna prou bé és Raül Romeva. Un polític encara jove, amb experiència, desvinculat de la política de partit després d'un procés de reflexió personal; un home amb principis forts, procedent d'una tradició política coneguda i arrelada al país. En Romeva representa el nou centre polític nacional, i els que li van proposar que esdevingués cap de llista de Junts pel Sí la van encertar de ple. Perquè el nacionalisme majoritari, el transversal, el que posa sempre al davant els objectius de creixement nacional, com a garantia de creixement social, ha tingut la virtut històrica de captar la localització d'aquest centre. De la Lli-

ANTONI VIVES

POLÍTIC I ESCRIPTOR

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

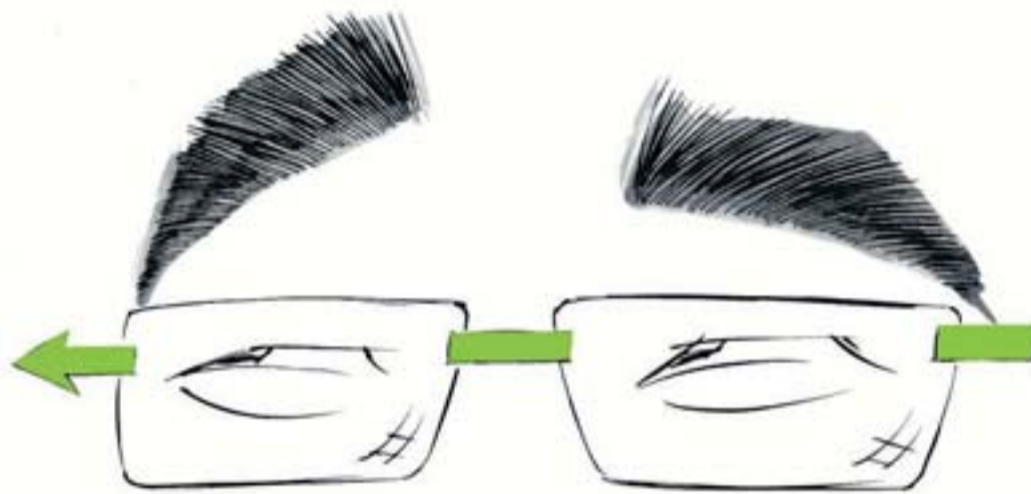
ga ençà, passant per l'Esquerra Republicana de Francesc Macià, el PSUC de la resistència antifranquista o la CDC de Jordi Pujol, el nacionalisme sempre ha estat present com a element definitori, adaptat tanmateix a les circumstàncies socioculturals, econòmiques i polítiques del moment.

Cal recordar ara com, durant la Transició, quan ser d'esquerres era sinònim de ser antifranquista, una persona tan poc sospitosa d'esquerranisme com Ramon Trias Fargas fundava un partit que es deia Esquerra Democràtica de Catalunya. Era el moment de la conferència de Pujol a Esade, en què es reclamava deixeble de la socialdemocràcia sueca, del postconcili, de la brostada dels moviments educatius que han definit l'escola catalana d'avui i, sobretot, la manera de pensar de la gent que ara té entre trenta

i cinquanta anys. Més endavant, Convergència va captar que el reflux passava per la moderació: l'operació reformista d'en Miquel Roca, fracassada a Espanya, va ser un èxit total a Catalunya, i la base del creixement definitiu de l'hegemonia de CiU durant tot el final del segle XXI, per tant, de la consolidació d'algunes de les polítiques que han fet de Catalunya el país modern i competitiu, malgrat les traves, que és avui.

La convergència que encarna Romeva, però, va més enllà, és més radical, perquè posa de manifest el trencament del mapa de sigles dels darrers trenta anys, fa seure en el mateix míting els líders de CDC i d'ERC, aglutinarà sectors catalanistes desencantats del PSC, d'ICV i d'UDC i ha de conduir a la configuració d'un nou escenari polític i organitzatiu, passi el que passi després del 27-S. Aquesta nova convergència té incògnites de caire ideològic. No són incògnites menors. Ho hem vist durant el procés grec, en què la demagògia esquerranista ha fet perdre els papers a més d'un. Els reptes, però, són majúsculs. A vegades dramàtics. Ho veiem des de la finestra europea cada dia. Ara, el motor de la transformació nacional és tan potent que la bona voluntat i les ganes de bastir un nou projecte centrat sociològicament, majoritari, obert, no sectari i modern pot fer qualificar aquesta nova convergència.

Raül Romeva omple la pantalla. Agrad a gent de totes les edats. S'explica bé, no diu bestieses, se'l veu ferm i preparat. La convergència política que ell encarna ha de ser alguna cosa més que un moviment tàctic.

ANTHONY GARNER

El cap de llista de Junts pel Sí encarna una confluència de sensibilitats polítiques que són, alhora, l'essència del catalanisme polític

La nova convergència política planteja algunes incògnites, però els reptes als quals hem de fer front encara són més grans

Climent Garau, homenot

◆ Menut d'estatura però gegantí intel·lectualment i cívicament (també espiritualment), aquest cap de setmana ens ha deixat als noranta anys Climent Garau, un d'aquests personatges que, per la seva trajectòria i brillantor, gos dir que Josep Pla no hauria dubtat a incloure dins la seva cèlebre galeria dels *Homenots*. En tenir informació ben àmplia a l'ARA Balears d'ahir diumenge, amb articles de redacció; de la directora, Cristina Ros, i del professor i escriptor Damià Pons, que dibuixaven un perfil ben complet del personatge. També hi havia tuits de condol que anaven des de la presidenta, Francina Armengol, fins a Salvador Cardús, passant per Josep M. Terricabras i qui vulgueu. Segon president de l'Obra Cultural Balear, fundador del Grup Blanquerna, compromès políticament diverses vegades al llarg de la seva vida, autor d'un llibre de memòries (junta-

ment amb Jaume Mateu, actual president de l'OCB) titulat *Un fil de memòria*, del tot necessari per entendre l'evolució política i cultural de les Balears en els últims cinquanta anys, Climent Garau és una d'aquelles figures (com un Francesc de Borja Moll, com un Joan Mascaró Fornés, com un Joan Coromines) que, cadascun a la seva manera, no varen malbaratar ni un segon de les seves vides tan fecundes a tot el que poguessin aportar a la construcció d'una cultura catalana madura, completa i assedegada d'excel·lència i, sobretot, de llibertat.

◆ Poca cosa puc aportar al record d'un home com aquest, tret d'una visita que vaig tenir el plaer de fer-li l'any passat pels volts de Nadal a la

SEBASTIÀ ALZAMORA

EScriptor

Per la trajectòria i la brillantor de Garau, Pla l'hauria inclòs en la galeria dels 'Homenots'

seva casa de Bunyola, amb motiu de la filmació d'un documental precisament sobre el cinquantenari de l'Obra Cultural Balear, que si tot va bé s'hauria d'estrenar aviat. El primer que em va impressionar va ser la força vital d'un senyor de gairebé noranta anys que pujava i baixava un coster ben pronunciat per cuidar els seus animals i els seus arbres (es queixava que no sé quina mosca li havia fet malbé la collita d'oliva). I el segon, però especialment, una viva mental que, en la conversa, el feia anar amb una facilitat desarmadora de Lluïa a Hegel, de Shakespeare a Thomas Mann, de Llorenç Villalonga a Dionísio Ridruejo, de Mallorca a Catalunya i de Catalunya a la resta del món. Mai amb afectació ni amb pedanteria, ben al contrari: amb la

humilitat d'algú que havia intentat entendre el seu món i el seu temps i que no estava segur d'haver-ho aconseguit. Només d'una cosa estava completament segur: que ni al seu país ni a ell mateix els havien de prendre el pèl mai més. Era perfectament conscient que Catalunya es juga el seu futur nacional en aquest moment, i que les Balears..., bé, les Balears amb una mica de sort i molt d'esforç podrien continuar amb la seva mala salut nacional de ferro.

◆ La conversa va durar tot un matí, i va ser una delícia. En acomiadar-nos, em va fer obsequi d'uns pebres coents cultivats per ell mateix, que no cal dir que varen ser boníssims. També em va encaixar la mà, i no era la mà tova o tremolosa d'un ancià, sinó la mà ferma d'un home cabal i amb les idees clares. Li devem gratitud, a Climent Garau, i, per descomptat, seguir el seu exemple.